

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Полтавський державний медичний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Громадська організація «Всеукраїнська асоціація фізичної медицини,
реабілітації і курортології»
National University of Science and Technology Politechnica of Bucharest
(Romania)
CITY University of London (United Kingdom)
Vilnius University (Lithuania)
Vrije Universiteit (Belgium)
Strasbourg University (France)**

**ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ:
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Збірник наукових матеріалів ІХ Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

15 листопада 2023 року

Полтава 2023

Костенко В.О., д.мед.н., професор,
Акімов О.Є., доктор філософії,
Соловйова Н.В., к.мед.н., доцент,
Міщенко А.В., к.мед.н. доцент,
Назаренко С.М., доктор філософії,
Закоłodна О.Е., викладач
Полтавський державний медичний університет
Левков А.А., к.мед.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Конратюка»

РОЗУМІННЯ ВИВЧЕННЯ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ЛІКАРЯМИ – РЕАБІЛОЛОГАМИ

При підготовці лікарів-реабілологів основна увага приділяється основам реабілітації та наданню медичної допомоги хворим, використовуючи знання механізмів патофізіології. Основною задачею є необхідність з самого початку навчання реабілологів формування клінічного мислення, а далі впровадження цих теоретичних знань в практичну діяльність. Патофізіологія - це наука яка допоможе майбутнім лікарям-реабілологам зрозуміти механізми розвитку та причино-наслідкові зв'язки різної патології. Для досягнення адекватних результатів у лікуванні хворих котрим потрібна реабілітація, лікуванні травм, відновлення функцій, необхідно враховувати причину та патогенетичний етап на якому знаходиться захворювання, які функціональні зміни відбуваються в органах та системах під час розвитку патології. Саме патофізіологія допоможе здобувачам вищої освіти стати кваліфікованими лікарями-реабілологами.

Обґрунтування необхідності вивчення патофізіології при підготовці лікарів-реабілологів у медичному ЗВО.

Патофізіологія є однією з фундаментальних дисциплін у системі вищої медичної освіти. Курс патофізіології складається з трьох частин: загальна нозологія, типові патологічні процеси, патофізіологія органів і систем. Перша частина містить основні положення навчання про хворобу, етіологію та патогенез, розкриває суть хвороботворного впливу факторів зовнішнього середовища. Друга частина передбачає вивчення основних закономірностей функціональних і структурних порушень та змін, які виникають під впливом патогенних чинників. Третя частина знайомить реабілологів з загальними закономірностями розвитку захворювань окремих органів і систем, які зустрічаються в клінічній практиці. В процесі вивчення патофізіології реабілологи набувають знань про: хворобу, етіологію, патогенез, симптоми типових патологічних процесів, порушення функцій окремих органів і систем при найпоширеніших захворюваннях, а також про етіологічні і патогенетичні основи лікування і профілактики хвороб. Видами навчальної діяльності здобувачів освіти є: лекції, практичні заняття та самостійна робота здобувачів освіти (СРС). Лекційний курс об'єднує найважливішу тематику дисципліни. Практичні заняття передбачають роботу реабілологів під безпосереднім

керівництвом викладача і складаються з проведення дослідів, розв'язування ситуаційних задач і т.п. Результати роботи піддаються аналізу і оформляються у вигляді протоколу. На самостійне вивчення, в поза аудиторний час, плануються теми, що не охоплені навчальним процесом, але передбачаються програмою і мають посутнє значення для підготовки фахівця.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Патофізіологія» є загальна нозологія (загальне вчення про хворобу), типові патологічні процеси, типові порушення обміну речовин і патологія окремих органів і систем. Патофізіологія вивчає етіологія і патогенетичні основи діагностики, лікування та профілактики хвороб, що говорить про її прикладне значення. Це теоретична основа практичної медицини. Ця наука сприяє формуванню у реабілітологів патогенетичного мислення.

Підготовка висококваліфікованих реабілітологів, спроможних розв'язувати складні спеціалізовані задачі у процесі навчання та практичні проблеми в лікувальній діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів патофізіології, характеризується комплексністю та невизначеністю умов, а саме: підготовка фахівців із фізичної терапії, ерготерапії шляхом отримання ними знань та навичок у сферах вікової анатомії і фізіології, патофізіології, основ ерготерапії, основ практичної діяльності у фізичній терапії (вступу до спеціальності), психосоціальних моделей та здоров'я, якості життя хворих та технологій його корекції, діагностики і моніторингу стану здоров'я, долікарської медичної допомоги, загальної теорії здоров'я, кінезотерапії при захворюваннях внутрішніх органів та при порушеннях опорно-рухового апарату, масажу загального і самомасажу, біомеханіки та клінічної кінезіології, основ здорового способу життя, основ менеджменту, маркетингу та адміністрування у фізичній терапії, основ науково-дослідної роботи, основ фізичної терапії, клінічної психології, фізичної терапії та ерготерапії неповносправних, основ патопсихології, курортології, функціональної та клініко-лабораторної діагностики тощо.

Патофізіологія допоможе майбутнім реабілітологам:

- пояснювати потребу у заходах фізичної реабілітації, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я;
- аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції;
- розуміти та пояснювати патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної реабілітації;
- розуміти та пояснювати медичні, педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної реабілітації;
- здійснювати безпечну практичну діяльність для пацієнта та фахівця що практикує;
- збирати анамнез, виконувати реабілітаційне обстеження, тестування, огляд та документувати їх результати;
- аналізувати, обирати і трактувати отриману інформацію щодо реабілітаційних програм та їх ефективність;

- забезпечувати відповідність реабілітаційних заходів функціональним можливостям та потребам пацієнта;
- допомагати пацієнту розуміти власні потреби, обговорювати та формулювати цілі, пояснювати програму фізичної реабілітації;
- проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати;
- ефективно реалізовувати програму фізичної реабілітації;
- навчати пацієнта самообслуговуванню/догляду, профілактиці ускладнень, захворювань, травм та неповносправності, здоровому способу життя;
- шукати шляхи постійного покращення якості реабілітаційних послуг;
- адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

Розуміння патофізіологічних процесів допоможе реабілітологам підібрати оптимальні методи лікування та реабілітації для пацієнтів різної категорії. Знання патофізіології дозволить реабілітологам передбачити можливі ускладнення та реагувати на них вчасно, запобігаючи подальшому загостренню стану пацієнта.

Література

1. Атаман О. В. Патологічна фізіологія в запитаннях і відповідях: навч. посіб. /О. В. Атаман. – Вид. 4-те, [стер.]. – Вінниця: Нова Книга, 2010. – 511 с. – ISBN 978-966-382-278-5.

2. Грейда Б. П. Патологічна анатомія і фізіологія при хворобах органів та систем: [навч. посіб.] / Б. П. Грейда, А. М. Войнаровський, Ю. М. Валецький. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2014. – 328 с. – ISBN 966-8468-81-3.

3. Патологічна фізіологія: підручник / за ред. А. І. Березнякової. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – Вінниця: Нова Книга, 2018. – 324 с. – ISBN 978-966-382-092-7.

Марченко С.М., завідувачка світлотехнічного відділення

Боголюб М.А., студент

«Полтавський політехнічний фаховий коледж

Національного технічного університету

«Харківський політехнічний інститут»

Левков А.А., к.мед.н., доцент

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Конратюка»

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Здоров'язбережувальні технології – це система заходів, спрямованих на збереження і зміцнення фізичного, психічного, емоційного, морального і соціального здоров'я об'єкта і суб'єкта освітнього процесу. Особливу увагу в